

Köpkraftspariteter (PPP)

2013

PR0401

I denna beskrivning redovisas först allmänna uppgifter om undersökningen samt dess syfte och historik. Därefter redovisas undersökningens innehåll och tillförlitlighet samt hur den genomförs och hur man kan ta del av resultaten. Genom att klicka på en rubrik i innehållsförteckningen kommer man direkt till aktuellt avsnitt.

Innehållsförteckning

A	Allmänna uppgifter	3
A.1	Ämnesområde.....	3
A.2	Statistikområde.....	3
A.3	SOS-klassificering.....	3
A.4	Statistikansvarig.....	3
A.5	Statistikproducent.....	3
A.6	Uppgiftsskyldighet.....	3
A.7	Sekretess och regler för behandling av personuppgifter.....	3
A.8	Gallringsföreskrifter.....	4
A.9	EU-reglering.....	4
A.10	Syfte och historik.....	4
A.11	Statistikanvändning.....	4
A.12	Uppläggning och genomförande.....	5
A.13	Internationell rapportering.....	5
A.14	Planerade förändringar i kommande undersökningar.....	5
B	Kvalitetsdeklaration	6
B.0	Inledning.....	6
B.1	Innehåll.....	6
1.1	Statistiska målstorheter.....	6
1.1.1	Objekt och population.....	6
1.1.2	Variabler.....	6
1.1.3	Statistiska mått.....	6
1.1.4	Redovisningsgrupper.....	6
1.1.5	Referenstider.....	7
1.2	Fullständighet.....	7
B.2	Tillförlitlighet.....	7
2.1	Tillförlitlighet totalt.....	7
2.2	Osäkerhetskällor.....	7
2.2.1	Urval.....	8
2.2.2	Ramtäckning.....	8
2.2.3	Mätning.....	8
2.2.4	Svarsbortfall.....	8
2.2.5	Bearbetning.....	8
2.2.6	Modellantagande.....	8
2.3	Redovisning av osäkerhetsmått.....	8
B.3	Aktualitet.....	9

3.1	Frekvens	9
3.2	Framställningstid.....	9
3.3	Punktlighet	9
<i>B.4</i>	<i>Jämförbarhet och sam användbarhet.....</i>	<i>9</i>
4.1	Jämförbarhet över tiden.....	9
4.2	Jämförbarhet mellan grupper	9
4.3	Sam användbarhet med annan statistik	9
<i>B.5</i>	<i>Tillgänglighet och förståelighet</i>	<i>9</i>
5.1	Spridningsformer.....	9
5.2	Presentation	10
5.3	Dokumentation	10
5.4	Tillgång till primärmaterial	10
5.5	Uppl ynningstjänster.....	10

A Allmänna uppgifter

A.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Priser och konsumtion

A.2 Statistikområde

Statistikområde: Köpkraftspariteter

A.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS): Ja

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se förordningen om den officiella statistiken (2001:100).

A.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation: Statistiska centralbyrån
Postadress: Box 24300, 104 51 Stockholm
Besöksadress: Karlavägen 100, Stockholm
Kontaktperson: Jahnavi Wallin
Telefon: 08- 506 942 18
Telefax: 08-661 52 61
E-post: förnamn.efternamn@scb.se

A.5 Statistikproducent

Myndighet/organisation: Statistiska centralbyrån
Postadress: Box 24300, 104 51 Stockholm
Besöksadress: Karlavägen 100, Stockholm
Kontaktperson: Jahnavi Wallin
Telefon: 08- 506 942 18
Telefax: 08-661 52 61
E-post: förnamn.efternamn@scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger inte enligt lagen om den officiella statistiken (SFS 2001: 99).

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

A.8 Gallringsföreskrifter

För närvarande finns inga aktuella gallringsföreskrifter.

A.9 EU-reglering

Reglering enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1445/2007 om fastställande av gemensamma regler för rapportering av grunduppgifter för köpkraftspariteter och för beräkning och spridning av dessa.

Kommissionens förordning (EU) nr 193/2011 om tillämpning av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1445/2007 vad gäller systemet för kvalitetskontroll för köpkraftspariteter.

A.10 Syfte och historik

SCB ansvarar för insamlingen av data för Sveriges deltagande i European Comparison Program (ECP), som producerar köpkraftsparitetstal, så kallade PPP-tal efter engelskans Purchasing Power Parities. Dessa PPP-tal används i sin tur för att göra realekonomiska jämförelser mellan länder. Eurostat sköter administration, beräkning och publicering av undersökningen.

En fullständig undersökningsomgång genomförs i etapper under en treårsperiod. Undersökningen är världsomspännande. På global nivå verkar Världsbankens International Comparison Programme (ICP). Sverige ingår – liksom övriga 26 EU-länder samt Norge, Island, Schweiz, Turkiet, Kroatien, Makedonien, Albanien, Bosnien-Hercegovina, Montenegro och Serbien - i den ländergrupp som administreras av Eurostat. Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) administrerar undersökningen för övriga OECD-länder. Från Eurostat:s undersökning redovisas resultat för varje år fr.o.m. 1995 medan OECD redovisar resultat för vart tredje år; de s.k. referensåren.

Sverige deltog i OECD:s undersökningar för år 1985 och 1990 men övergick 1991 till den av Eurostat administrerade ländergruppen.

A.11 Statistikanvändning

Bland undersökningens viktigare användare återfinns olika organ inom den Europeiska unionen, internationella organisationer (bl a Förenta Nationerna, OECD, Världsbanken, Internationella valutafonden), regeringskansliet, institut för ekonomisk analys, enskilda forskare, ekonomi- och andra journalister, företag och privatpersoner.

PPP utnyttjas i första hand vid volymjämförelser av bruttonationalprodukt (BNP), dvs. för att jämföra länders BNP förutsatt en gemensam prisnivå. De används även för att skapa prisnivåindex (PNI) för att kunna jämföra prisnivåer mellan länder (både totalt och för olika varugrupper) och levnadskostnader.

A.12 Uppläggnings och genomförande

Sverige ingår fr o m 1991 i den undersökning som administreras av Eurostat. De 37 länder som ingår i denna grupp har delats in i fyra ländergrupper. I Sveriges grupp ingår de nordiska länderna, de baltiska länderna och Polen. Finland är ledarland för denna grupp. Undersökningen täcker privat och offentlig konsumtion samt bruttoinvesteringar (summan av dessa tre plus handelsnettot blir bruttonationalprodukten).

Varje delundersökning inleds med en förundersökning med syfte att komma fram till gemensamma produkter för prismätning. De insamlade priserna granskas i första hand av respektive land, men också av Eurostat och av respektive gruppledarland. Varje år genomförs två undersökningar av konsumentvaror och -tjänster, en hyresundersökning, samt undersökningen för byggnads- och anläggningsverksamhet. Uppgifter om lönekostnadsnivåer för olika yrken erhålls genom särskilda bearbetningar av SCB:s reguljära lönestatistik och används för att skatta paritetstal inom offentlig konsumtion. Undersökningen för maskiner och utrustning utförs vartannat år. Eurostat publicerar data för ett år i taget och priser för de varor och tjänster som inte har prismätts det aktuella året räknas fram med hjälp av konsumentprisindex för respektive land.

A.13 Internationell rapportering

Rapportering av varje delundersökning sker till Eurostat enligt en fastställd tidsplan via Eurostats online-verktyg. Reglering enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1445/2007.

A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Inga planerade förändringar.

B Kvalitetsdeklaration

B.0 Inledning

B.1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

Den primära storheten är köpkraftsparitetstal (PPP). Med hjälp av dessa kan man skapa prisnivåindex (PNI), samt via PPS (Purchasing power standard) göra prisjusterade volymjämförelser av bruttonationalprodukten (BNP).

Köpkraftspariteter är omräkningstal för olika valutor, och gör det möjligt att skapa en real växelkurs mellan länder. Ett paritetstal mellan två valutor är lika med kvoten mellan de belopp som behövs för att köpa samma mängd varor och tjänster i respektive land.

Förhållandet mellan köpkraftsparitet och växelkurs ger uttryck för hur dyrt det är i ett land i förhållande till ett annat. Prisnivåindex definieras som kvoten mellan paritetstalet och växelkursen och talar om förhållandet mellan de belopp, av en gemensam valuta, som behövs för att köpa samma mängd varor och tjänster.

BNP uttryckt i PPS innebär att man tillämpar paritetstalen, dvs. kvoter mellan länders köpkraftspariteter för att justera BNP till en gemensam artificiell valuta. På detta vis kan man jämföra volymerna av BNP mellan länder snarare än kostnaderna för volymerna.

1.1.1 Objekt och population

Transaktioner avseende varor och tjänster i privat och offentlig konsumtion samt bruttoinvesteringar. Populationen utgörs av samtliga transaktioner som genereras av denna konsumtion/investering.

1.1.2 Variabler

Huvudvariabeln är pris. Priset ska vara marknadspris utan särskilda villkor t.ex. i form av medlemsrabatter, rabattkuponger etc. För konsumentundersökningarna ska priset vara inklusive moms. För offentlig konsumtion estimeras priset med hjälp av löner för vissa yrkesgrupper.

1.1.3 Statistiska mått

Köpkraftspariteter (PPP), prisnivåindex (PNI), volymindex (PPS).

1.1.4 Redovisningsgrupper

Tabelluppgifter publiceras på Eurostats hemsida för köpkraftspariteter och prisnivåindex för 60 indelningar (kategorier av varor och tjänster). Redovisning sker för enskilda länder och grupper av länder (t.ex. EU).

1.1.5 Referenstider

Publiceras årligen.

1.2. Fullständighet

Publicerade data täcker in alla varu- och tjänstegrupper som ingår i bruttonationalprodukten (BNP).

B.2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Grundtanken är att mäta priset på en korg av varor och tjänster som uppfyller en likvärdig nyttonivå i deltagarländerna. De specifika produkterna som prismäts varierar mellan länder och grupper av länder eftersom vissa varor helt enkelt inte finns att tillgå i vissa länder, eller är extremt ovanliga. Varje land tar även ställning till huruvida den prismätta varan/tjänsten är representativ för landets konsumtionsmönster. En viss produkt kan vara var människas egendom i land A medan den är en lyxprodukt i land B. Anses produkten som representativ får dess pris större betydelse i beräkningen av landets PPP-tal, och vice versa.

Stor vikt i den löpande produktionen ligger på att skapa gemensamma listor av produkter som kan prismätas i så många länder som möjligt. Varje land måste mäta minst en produkt för varje s.k. basgrupp (lägsta nivå som beräkningar görs för, exempelvis: ris, herrkläder, läkarvård). Den måste vara gemensam med minst ett annat land för att jämförelser ska kunna göras; dvs. att i ett land finns en vara som även finns i ett annat land som i sin tur har en annan vara som finns i ett tredje land. Prisjämförelserna länkas ihop land för land.

För en detaljerad beskrivning av beräkningsmetodiken, se kapitel 7 samt annex V i [Eurostat-OECD Methodological manual on purchasing power parities](#).

2.2 Osäkerhetskällor

Den främsta osäkerhetskällan är svårigheter att i de enskilda länderna identifiera produkter som är vanligt förekommande i olika länder samtidigt som de ska vara direkt jämförbara mellan de enskilda länderna. För jämförelser på aggregerad nivå är tillförlitligheten relativt hög medan den är lägre för disaggregerade delresultat.

En ytterligare osäkerhetskälla grundar sig i förhållandet i mängden representativa/ icke representativa varor i ett lands prismätning. Representativa varor har ofta ett lägre pris än icke representativa, och prisnivåerna för länder som prismäter färre representativa varor kan därför överskattas medan prisnivåerna för länder som prismäter fler representativa varor kan komma att underskattas.

2.2.1 *Urval*

Varu-/tjänsteurvalen - som är gemensamma för samtliga deltagande länder - kan anses ge en god produktmässig täckning av Sveriges BNP. I förundersökningen till varje delundersökning kan och ska länderna påverka urvalet så att det passar det egna landet.

Det svenska urvalet av noteringsställen görs som regel separat för varje produktgrupp. Urvalen är oftast begränsade till huvudstaden i respektive land men är ibland rikstäckande. I de fall då urvalet endast omfattar huvudstaden, används så kallade spatialkoefficienter för att omräkna priserna till ett riksgenomsnitt.

2.2.2 *Ramtäckning*

För flertalet av delundersökningarna används arbetsställe som urvalsram. Ett subjektivt, stratifierat urval görs för att täcka upp prisvariationer på grund av geografiskt läge, butiksstorlek etc.

2.2.3 *Mätning*

Uppgiftsinsamling sker genom butiksbesök, telefonintervjuer, postenkät eller genom uttag från befintliga register vid SCB. Extern konsult svarar för vissa kalkyler avseende kostnader inom byggnads- och anläggningsverksamhet.

2.2.4 *Svarsbortfall*

För konsumentundersökningarna är svarsbortfallet ca 10-20 procent. För undersökningen *maskiner och utrustning*, är bortfallet ca 40 procent. Dessa siffror är grova uppskattningar. Bortfallet beror till stor del på att de efterfrågade produkterna inte finns i Sverige.

2.2.5 *Bearbetning*

Bearbetning av data sker både i respektive land (dataregistrering) och i ledarländerna för de fyra ländergrupperna (Finland för Sveriges del; granskning och sammanställning) samt vid Eurostat (slutliga beräkningar, sammanställning och publicering).

2.2.6 *Modellantagande*

För vissa mindre produktområden skattas PPP-talen med hjälp av priser på likartade produkter och inga prisinsamlingar görs alltså på dessa områden.

2.3 **Redovisning av osäkerhetsmått**

Ingen redovisning av osäkerhetsmått förekommer för närvarande.

B.3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Prisuppgifter för olika konsumentprodukter och tjänster samlas in vart tredje år enligt ett rullande schema. Löner och hyror samt priser på byggnads- och anläggningsverksamhet samlas in varje år. Priser på maskiner och utrustning samlas in vartannat år. Publicering sker årligen. De uppgifter som avser ett annat år skrivs fram med hjälp av nationella konsumentprisindex.

3.2 Framställningstid

Eurostat publicerar årligen köpkraftspariteter och prisnivåindex, både på BNP-nivå och för olika varugrupper. Definitiva resultat publiceras med 3 års eftersläpning, semi-preliminära resultat med 2 års eftersläpning och preliminära resultat med 1 års eftersläpning.

Eurostat publicerar även "Nowcast" (prognos) som baseras på preliminära uppgifter för referensåret med fem månaders eftersläpning. Eurostat publicerar också enskilda undersökningsresultat som avser hushållens individuella konsumtion med ett års eftersläpning.

3.3 Punktlighet

Publiceras enligt plan.

B.4 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Statistiken över köpkraftspariteter är i första hand designad för att göra jämförelser mellan länder vid en viss given tidpunkt. Jämförelser över tiden bör därför göras med försiktighet.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

Jämförbarheten mellan länder är god då undersökningen syftar till att göra just länderjämförelser. Jämförelserna bör dock inte göras på låg detaljeringsnivå.

4.3 Sammanvändbarhet med annan statistik

Indelning i områden kan jämföras med statistik över bruttonationalprodukten (BNP). Indelningen i varor och tjänster är inte exakt densamma som för konsumentprisindex (KPI) och harmoniserat konsumentprisindex (HIKP), vilket försvårar jämförelser.

B.5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Publicering av årliga resultat äger rum varje år i december både i Eurostats publikationsserie Statistics in Focus (SiF) och i Eurostats databas.

5.2 Presentation

Text, tabeller och diagram.

5.3 Dokumentation

EUROSTAT – OECD Methodological manual on purchasing power parities, ISBN 92-79-01868-X (ISSN 1725-0048).

5.4 Tillgång till primärmaterial

Åtkomst till primärmaterial/mikrodata administreras av Eurostat och begränsas av EU:s sekretesslagstiftning samt - för uppgifter avseende enskilt land - av den sekretesslagstiftning som gäller i landet i fråga.

5.5 Upplysningstjänster

För upplysningar om SCB:s PPP-undersökningar vänd dig till:

- Jahnavi Wallin, tfn 08-506 942 18, e-post: förnamn.efternamn@scb.se
- SCB:s centrala upplysningstjänst under kontorstid 09.00-12.00 och 13.00-16.30, tel 08-506 948 01.
- E-post: information@scb.se.